EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

الأصول الستة

Al-Uṣūl as-Sittah

CELE ȘASE PRINCIPII

Comentariu de
Ibn al-ʿUthaymīn

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn

Cele șase principii

Explicate de șeic Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn

الأصول الستة

Al-Uṣūl as-Sittah

Traducere: Institutul Tawhid

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: شرح الأصول الستة
Ediția I
Text de bază: Muḥammad ibn ʿAbd al-Wahhāb. Comentariu: Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn. Pregătirea sursei arabe: Fahd ibn Nāṣir ibn Ibrāhīm as-Sulaymān.

Textul arab coranic: Tanzil Project, Uthmani v1.1, © 2007–2026 Tanzil Project, CC BY 3.0 · https://tanzil.net. Fragmentele sunt reproduse fără modificarea textului.
Ediția-sursă: Dār ath-Thurayyā, Riad, ediția întâi, 1416 H / 1996.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Cuprins

Introducere 1
1 Consacrarea adorării numai lui Allah 5
2 Unirea în religie 13
3 Ascultarea și supunerea față de conducători 21
4 Știința și învățații 29
5 Apropiații lui Allah 37
6 Urmarea Coranului și a Sunnei 49
Index tematic 55
Indexul citatelor coranice 56
Glosar 58
Bibliografie 59
Indice 60

Introducere

بسم الله الرحمن الرحيم

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.

Comentariul

Autorul — fie ca Allah Preaînaltul să aibă milă de el! — și-a început cartea cu basmalah, urmând Cartea lui Allah Atotputernicul și Mărețul, care începe cu basmalah, și urmându-l pe Trimisul lui Allah ﷺ, care își începea scrisorile și mesajele cu basmalah.

Construcția alcătuită din prepoziție și substantivul aflat în genitiv se leagă de un verb omis, așezat după ea și potrivit împrejurării. Aici, sensul subînțeles este: *«În numele lui Allah scriu.»*

Am subînțeles un verb fiindcă, în ceea ce privește guvernarea gramaticală, verbele reprezintă fundamentul.

L-am subînțeles după această construcție din două motive:

Primul: căutarea binecuvântării prin începerea cu Numele lui Allah Preaînaltul.

Al doilea: exprimarea exclusivității, fiindcă așezarea înainte a construcției legate de verb exprimă exclusivitatea.

L-am subînțeles potrivit împrejurării fiindcă astfel sensul urmărit este mai limpede. Dacă, de pildă, atunci când vrem să citim o carte, spunem: *«În numele lui Allah începem»*, nu se știe ce începem. Însă *«În numele lui Allah citim»* arată mai limpede sensul urmărit.

Numele măreț Allah este un nume propriu al Creatorului — Măreț și Preaînalt — și este Numele căruia i se alătură toate celelalte Nume. Chiar și în cuvântul Preaînaltului:

﴿كِتَٰبٌ أَنزَلْنَٰهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ ٱلنَّاسَ مِنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَمِيدِ ٱللَّهِ ٱلَّذِى لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ﴾

O Carte pe care ți-am pogorât-o ca să-i scoți pe oameni din întunecimi la lumină, cu îngăduința Domnului lor, pe calea Celui Atotputernic, Vrednic de laudă, Allah, Cel Căruia Îi aparține tot ce este în ceruri și tot ce este pe pământ,

Coran, 14:1–2 · fragment

nu spunem că Numele măreț Allah este un atribut, ci că este o apoziție explicativă, pentru ca Numele măreț să nu fie subordonat ca un adjectiv substantivului determinat. De aceea, învățații au spus că, dintre numele hotărâte, cel mai precis este Numele Allah, fiindcă nu desemnează pe nimeni în afara lui Allah Atotputernicul și Mărețul.

Ar-Raḥmān este unul dintre Numele care Îi sunt proprii lui Allah și nu este folosit pentru altcineva. Înțelesul său este: Cel înzestrat cu îndurare atotcuprinzătoare.

Ar-Raḥīm este un nume folosit atât pentru Allah Atotputernicul și Mărețul, cât și pentru altcineva. Înțelesul său este: Cel a Cărui îndurare ajunge la cei miluiți. Ar-Raḥmān este Cel cu îndurare atotcuprinzătoare, iar Ar-Raḥīm este Cel a Cărui îndurare ajunge la cei miluiți. Atunci când cele două Nume sunt menționate împreună, Ar-Raḥīm Îl desemnează pe Cel care face ca îndurarea Sa să ajungă la cine voiește dintre robii Săi, după cum a spus Allah Preaînaltul:

﴿يُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ وَيَرۡحَمُ مَن يَشَآءُۖ وَإِلَيۡهِ تُقۡلَبُونَ﴾

El pedepsește pe cine voiește și miluiește pe cine voiește, iar la El veți fi întorși.
Coran, 29:21

Ar-Raḥmān Îl desemnează pe Cel cu îndurare atotcuprinzătoare.

من أعجب العجاب، وأكبر الآيات الدالة على قدرة الملك الغلاب ستة أصول بينها الله تعالى بياناً واضحاً للعوام فوق ما يظن الظانون، ثم بعد هذا غلط فيها كثير من أذكياء العالم وعقلاء بني آدم إلا أقل القليل.

Printre cele mai uimitoare minuni și cele mai mari semne care arată puterea Stăpânului Atotbiruitor sunt șase principii pe care Allah Preaînaltul le-a lămurit oamenilor de rând cu o limpezime mai presus de ceea ce și-ar putea închipui cineva. Cu toate acestea, mulți dintre cei mai inteligenți oameni ai lumii și dintre cei mai înțelepți fii ai lui Ādam au greșit în privința lor, în afară de foarte puțini.

Comentariul
Învățatul Islamului Muḥammad ibn ʿAbd al-Wahhāb — fie ca Allah Preaînaltul să aibă milă de el! — a acordat o atenție deosebită scrierilor scurte, pe care le pot înțelege atât omul de rând, cât și cel care caută cunoașterea. Printre acestea se află și scrierea de față, Șase principii de mare însemnătate. Acestea sunt:

Primul principiu: sinceritatea și lămurirea opusului ei, politeismul.

Al doilea principiu: unitatea în religie și interzicerea dezbinării în ea.

Al treilea principiu: ascultarea și supunerea față de cei învestiți cu autoritate.

Al patrulea principiu: lămurirea cunoașterii și a învățaților, a înțelegerii religiei și a juriștilor, precum și a celor care se aseamănă lor fără să fie dintre ei.

Al cincilea principiu: lămurirea celor care sunt apropiații lui Allah.

Al șaselea principiu: respingerea îndoielii pe care Satana a răspândit-o pentru a-i face pe oameni să părăsească Coranul și Sunnah.

Acestea sunt principii importante, care merită atenție. Îi cerem ajutor lui Allah Preaînaltul pentru a le explica și a le comenta, atât cât ne înlesnește El.

1 Consacrarea adorării numai lui Allah

إخلاص الدين لله تعالى وحده لا شريك له، وبيان ضده الذي هو الشرك بالله، وكون أكثر القرآن في بيان هذا الأصل من وجوه شتى بكلام يفهمه أبلد العامة، ثم لما صار على أكثر الأمة ما صار أظهر لهم الشيطان الإخلاص في صورة تنقص الصالحين والتقصير في حقوقهم، وأظهر لهم الشرك بالله في صورة محبة الصالحين وأتباعهم.

Consacrarea sinceră a religiei numai lui Allah Preaînaltul, Care nu are niciun asociat; lămurirea opusului ei, asocierea de parteneri lui Allah; și faptul că cea mai mare parte a Coranului lămurește acest principiu din numeroase perspective, prin cuvinte pe care le înțelege chiar și cel mai puțin priceput dintre oamenii de rând. Apoi, când peste cea mai mare parte a comunității a venit ceea ce a venit, Satana le-a înfățișat sinceritatea ca pe o desconsiderare a oamenilor drepți și o neîmplinire a drepturilor lor și le-a înfățișat asocierea de parteneri lui Allah ca pe o iubire a oamenilor drepți și o urmare a lor.

Comentariul
Sinceritatea față de Allah înseamnă ca omul, prin adorarea sa, să urmărească apropierea de Allah Preaînaltul și să ajungă în lăcașul cinstirii Sale. Robul trebuie să-I fie sincer lui Allah Preaînaltul în intenția sa, în iubirea sa, în preamărirea sa, atât în cele văzute, cât și în cele lăuntrice. Prin adorare, el nu urmărește decât Fața lui Allah Preaînaltul și ajungerea în lăcașul cinstirii Sale, după cum spune Preaînaltul:

﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
لَا شَرِيكَ لَهُ ۖ وَبِذَٰلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ﴾

Spune: Rugăciunea mea, jertfa mea, viața mea și moartea mea Îi aparțin lui Allah, Domnul lumilor. El nu are niciun asociat. Așa mi s-a poruncit, iar eu sunt primul dintre cei care I se supun.
Coran, 6:162–163

Și spune Preaînaltul:

﴿وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ﴾

Întoarceți-vă la Domnul vostru și supuneți-vă Lui.
Coran, 39:54 · fragment

Și spune:

﴿وَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ ۖ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَٰنُ الرَّحِيمُ﴾

Dumnezeul vostru este un Dumnezeu Unic. Nu există altă divinitate în afară de El, Cel Milostiv, Îndurător.
Coran, 2:163

Și spune:

﴿فَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ فَلَهُۥٓ أَسْلِمُوا۟﴾

Dumnezeul vostru este un Dumnezeu Unic, așadar supuneți-vă Lui.
Coran, 22:34 · fragment

Allah Preaînaltul i-a trimis pe toți trimișii cu aceasta, după cum spune:

﴿وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ إِلَّا نُوحِىٓ إِلَيْهِ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ فَٱعْبُدُونِ﴾

Nu am trimis înaintea ta niciun trimis fără să-i revelăm: Nu există altă divinitate în afară de Mine, așadar adorați-Mă.
Coran, 21:25

Allah a lămurit aceasta în Cartea Sa, după cum spune autorul, *«din numeroase perspective, prin cuvinte pe care le înțelege chiar și cel mai puțin priceput dintre oamenii de rând»*. La fel a lămurit-o și Trimisul lui Allah ﷺ. El a venit cu înfăptuirea monoteismului, cu păstrarea sincerității lui și cu îndepărtarea oricărui lucru care l-ar întina. A închis orice cale care ar putea duce la știrbirea sau slăbirea acestui monoteism. Un om i-a spus Profetului ﷺ: *«Ceea ce voiește Allah și ceea ce voiești tu.»* Profetul ﷺ i-a răspuns: *«M-ai făcut egal cu Allah? Spune, mai degrabă: Ceea ce voiește numai Allah.»* [1] Profetul ﷺ l-a mustrat pentru că alăturase voința sa voinței lui Allah Preaînaltul printr-o conjuncție care presupune egalitatea dintre ele. A socotit aceasta drept atribuirea unui egal lui Allah Atotputernicul și Mărețul. Tot în această privință, Profetul ﷺ a interzis jurământul pe altcineva decât Allah și l-a

1 Relatat de imamul Aḥmad, vol. 1, pp. 214 și 224; an-Nasāʾī, ʿAmal al-Yawm wa-l-Laylah, p. 286, nr. 994–995; ʿAbd ar-Razzāq, Al-Muṣannaf, vol. 11, p. 27; și al-Bukhārī, Al-Adab al-Mufrad, p. 234.

socotit asociere de parteneri lui Allah. El ﷺ a spus: *«Cel care jură pe altcineva decât Allah a săvârșit necredință sau asociere.»* [2] Aceasta deoarece jurământul pe altcineva decât Allah înseamnă preamărirea celui pe care se jură prin ceva ce I se cuvine numai lui Allah Atotputernicul și Mărețul. Când a venit la el o delegație și oamenii au spus: *«O, Trimis al lui Allah, cel mai bun dintre noi și fiul celui mai bun dintre noi, stăpânul nostru și fiul stăpânului nostru!»*, el a spus: *«Oameni, spuneți-vă cuvintele și nu vă lăsați ademeniți de Satana. Eu sunt Muḥammad, robul lui Allah și Trimisul Său. Nu-mi place să mă ridicați deasupra rangului pe care mi l-a dat Allah Atotputernicul și Mărețul.»* [3] Autorul — fie ca Allah să aibă milă de el! — a consacrat acestui subiect un capitol în Cartea monoteismului.

El l-a intitulat: *«Cele transmise despre felul în care Cel Ales ﷺ a ocrotit hotarele monoteismului și a închis căile către asociere.»* Așa cum Allah Preaînaltul a lămurit sinceritatea și a făcut-o vădită, a lămurit și opusul ei, asocierea. Preaînaltul spune:

﴿إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَغۡفِرُ أَن يُشۡرَكَ بِهِۦ وَيَغۡفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَن يَشَآءُ﴾

Allah nu iartă să I se facă asociați, dar iartă, cui voiește, ceea ce este mai prejos de aceasta.

Coran, 4:116 · fragment

2 Relatat de imamul Aḥmad, vol. 2, p. 125; Abū Dāwūd, Cartea jurămintelor și legămintelor, capitolul despre jurământul pe altcineva decât Allah Preaînaltul; at-Tirmidhī, Cartea legămintelor, capitolul despre dezaprobarea jurământului pe altcineva decât Allah, care a spus: «Hadith bun»; al-Bayhaqī, As-Sunan, vol. 10, p. 29; al-Baghawī, Sharḥ as-Sunnah, vol. 10, p. 7; și al-Ḥākim, Al-Mustadrak, vol. 1, p. 65, care a spus: «Hadith autentic potrivit condițiilor celor doi șeici.»

3 Relatat de imamul Aḥmad, vol. 3, p. 241; ʿAbd ar-Razzāq, Al-Muṣannaf, vol. 11, p. 272; și al-Bukhārī, Al-Adab al-Mufrad, nr. 875.

Și spune Preaînaltul:

﴿وَٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ وَلَا تُشۡرِكُواْ بِهِۦ شَيۡـٔٗا﴾

Adorați-L pe Allah și nu-I asociați nimic.
Coran, 4:36 · fragment

Și spune:

﴿وَلَقَدۡ بَعَثۡنَا فِي كُلِّ أُمَّةٖ رَّسُولًا أَنِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ وَٱجۡتَنِبُواْ ٱلطَّٰغُوتَ﴾

Am trimis în fiecare comunitate un trimis: Adorați-L pe Allah și feriți-vă de ṭāghūt.
Coran, 16:36 · fragment

Versetele despre aceasta sunt numeroase. Profetul ﷺ spune:

«Cel care Îl întâlnește pe Allah fără să-I fi asociat nimic va intra în Paradis, iar cel care Îl întâlnește făcându-I asociați va intra în Foc.» [4]

Relatat de Muslim, din relatarea lui Jābir.

Asocierea este de două feluri:

Primul fel: asocierea majoră, care îl scoate pe om din religie. Ea cuprinde orice faptă numită asociere de către Legiuitor și care se împotrivește întru totul monoteismului. De pildă, omul îndreaptă un fel de adorare către altcineva decât Allah: se roagă altcuiva, aduce jertfe pentru altcineva, face legăminte pentru altcineva ori invocă pe altcineva decât Allah Preaînaltul. Astfel, el îl invocă pe cel aflat într-un mormânt sau pe cineva absent,

4 Relatat de al-Bukhārī, Cartea științei, capitolul despre cel care le transmite unor oameni o anumită învățătură, fără să le-o transmită altora, de teamă că nu o vor înțelege; și Muslim, Cartea credinței, capitolul «Cel care moare fără să-I fi asociat nimic lui Allah intră în Paradis, iar cel care moare făcându-I asociați intră în Foc».

cerând să-l scape de un lucru de care îl poate scăpa numai cineva prezent. Felurile asocierii sunt cunoscute din cele scrise de învățați.

Al doilea fel: asocierea minoră. Ea cuprinde orice faptă, prin cuvânt sau prin acțiune, pe care Legiuitorul a descris-o ca asociere, dar care nu se împotrivește întru totul monoteismului. Un exemplu este jurământul pe altcineva decât Allah. Cel care jură pe altcineva decât Allah, fără să creadă că acela are o măreție asemenea măreției lui Allah, săvârșește asociere minoră. Un alt exemplu este ostentația, care este primejdioasă. Despre ea, Profetul ﷺ a spus: *«Lucrul de care mă tem cel mai mult pentru voi este asocierea minoră.»* Fiind întrebat despre ea, a răspuns: *«Ostentația.»* [5] Ostentația poate ajunge până la asocierea majoră. Ibn al-Qayyim — fie ca Allah să aibă milă de el! — a dat ca exemplu de asociere minoră puțina ostentație. Aceasta arată că multă ostentație poate ajunge la asociere majoră. Unii învățați au considerat că spusele Preaînaltului:

﴿إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَغۡفِرُ أَن يُشۡرَكَ بِهِۦ﴾

Allah nu iartă să I se facă asociați

Coran, 4:116 · fragment

5 Relatat de imamul Aḥmad, vol. 5, p. 428; Ibn Abī Shaybah, Al-Īmān, p. 86, capitolul despre ieșirea din credință prin păcate; și al-Haythamī, Al-Majmaʿ, vol. 10, p. 222, care a spus: «L-a relatat aṭ-Ṭabarānī, iar transmițătorii săi sunt cei ai colecției autentice, cu excepția lui ʿAbd Allāh ibn Shabīb ibn Khālid, care este demn de încredere.»

cuprind orice asociere, chiar și pe cea minoră. Prin urmare, este obligatoriu să ne ferim de orice fel de asociere, căci urmările ei sunt cumplite. Allah Preaînaltul spune:

﴿إِنَّهُۥ مَن يُشْرِكْ بِٱللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ ٱلْجَنَّةَ وَمَأْوَىٰهُ ٱلنَّارُ ۖ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ﴾

Celui care Îi face asociați lui Allah, Allah i-a interzis Paradisul, iar sălașul său va fi Focul. Cei nedrepți nu vor avea ajutoare.

Coran, 5:72 · fragment

Dacă Paradisul îi este interzis celui care Îi face asociați lui Allah, înseamnă că va rămâne în Foc pentru totdeauna. Fără îndoială, acesta a pierdut Viața de Apoi, fiindcă va rămâne veșnic în Foc. A pierdut și această lume, deoarece dovada i-a fost adusă și avertizorul a venit la el, însă a rămas în pierdere și nu a dobândit niciun folos din această lume. Allah Preaînaltul spune:

﴿قُلْ إِنَّ ٱلْخَٰسِرِينَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ أَلَا ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْخُسْرَانُ ٱلْمُبِينُ﴾

Spune: Cei pierduți sunt aceia care s-au pierdut pe ei înșiși și familiile lor în Ziua Învierii. Aceasta este pierderea vădită!

Coran, 39:15 · fragment

S-a pierdut pe sine fiindcă nu a tras niciun folos de pe urma propriei persoane și a dus-o în Foc — și ce rău loc de sosire! Și-a pierdut familia: dacă membrii ei sunt credincioși, vor fi în Paradis și nu se va bucura de ei; iar dacă sunt în Foc, la fel, căci ori de câte ori intră în el o comunitate, o blestemă pe cealaltă.

Să știi că asocierea este foarte ascunsă. De ea s-a temut chiar prietenul apropiat al Celui Milostiv și îndrumătorul celor care se îndreaptă numai spre Allah, după cum Allah a relatat despre el:

﴿وَٱجۡنُبۡنِي وَبَنِيَّ أَن نَّعۡبُدَ ٱلۡأَصۡنَامَ﴾

Ține-mă departe, pe mine și pe fiii mei, de adorarea idolilor.
Coran, 14:35 · fragment

Cugetă la expresia *«ține-mă departe»*; nu a spus *«împiedică-mă». «Ține-mă departe»* înseamnă: așază-mă pe mine de o parte și adorarea idolilor de cealaltă. Aceasta exprimă mai mult decât *«împiedică-mă»*, fiindcă, dacă omul este de o parte, iar idolii de cealaltă, el se află mai departe de ei. Ibn Abī Mulaykah a spus: *«Am întâlnit treizeci dintre companionii Trimisului lui Allah ﷺ și fiecare se temea pentru sine de ipocrizie.»* [6] Conducătorul credincioșilor, ʿUmar ibn al-Khaṭṭāb — fie ca Allah să fie mulțumit de el! — i-a spus lui Ḥudhayfah ibn al-Yamān: *«Te rog în numele lui Allah: m-a numit Trimisul lui Allah ﷺ printre ipocriții pe care ți i-a numit?»*, deși Trimisul ﷺ îi vestise Paradisul. Totuși, el se temea că aceasta se datora faptelor sale pe care Trimisul lui Allah ﷺ le văzuse în timpul vieții sale. Numai un ipocrit se socotește la adăpost de ipocrizie și numai un credincios se teme de ea. Robul trebuie să fie preocupat de sinceritate și să lupte cu sine pentru ea. Unul dintre înaintași a spus: *«Nu m-am luptat cu mine însumi pentru nimic așa cum m-am luptat pentru sinceritate.»* Așadar, problema asocierii este foarte gravă; nu este deloc ușoară. Însă Allah îi înlesnește robului sinceritatea atunci când acesta Îl are mereu pe Allah înaintea ochilor și urmărește prin fapta sa Fața lui Allah.

6 Relatat de al-Bukhārī, Cartea credinței, capitolul despre teama credinciosului că faptele sale ar putea deveni zadarnice fără ca el să-și dea seama.

2 Unirea în religie

أمر الله بالاجتماع في الدين ونهى عن التفرق فيه، فبين الله هذا بياناً شافياً تفهمه العوام، ونهانا أن نكون كالذين تفرقوا واختلفوا قبلنا فهلكوا، وذكر أنه أمر المسلمين بالاجتماع في الدين ونهاهم عن التفرق فيه، ويزيده وضوحاً ما وردت به السنة من العجب العجاب في ذلك، ثم صار الأمر إلى أن الافتراق في أصول الدين وفروعه هو العلم والفقه في الدين، وصار الاجتماع في الدين لا يقوله إلا زنديق أو مجنون.

Allah a poruncit unirea în religie și a interzis dezbinarea în ea. Allah a lămurit aceasta pe deplin, într-un fel pe care îl înțeleg oamenii de rând. Ne-a interzis să fim asemenea celor dinaintea noastră, care s-au dezbinat, au intrat în neînțelegere și au pierit. A menționat că le-a poruncit musulmanilor să se unească în religie și le-a interzis să se dezbine. Cele uimitoare transmise în Sunnah despre aceasta o fac și mai limpede. Apoi s-a ajuns până acolo încât dezbinarea în principiile religiei și în ramurile ei a fost socotită știință și înțelegere a religiei, iar despre unirea în religie nu ar vorbi decât un eretic sau un nebun.

Comentariul

Al doilea principiu dintre cele prezentate de șeic — fie ca Allah Preaînaltul să aibă milă de el! — este unirea în religie și interzicerea dezbinării în ea. Acest mare principiu este dovedit de Cartea lui Allah Preaînaltul, de Sunnah Trimisului Său ﷺ, de practica companionilor — fie ca Allah să fie mulțumit de ei! — și a înaintașilor drepți — fie ca Allah Preaînaltul să aibă milă de ei! În ceea ce privește Cartea lui Allah Preaînaltul, Allah Atotputernicul și Mărețul spune:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِۦ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُم مُّسْلِمُونَ وَٱعْتَصِمُواْ بِحَبْلِ ٱللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُواْ وَٱذْكُرُواْ نِعْمَتَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنتُمْ أَعْدَآءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُم بِنِعْمَتِهِۦٓ إِخْوَٰنًا وَكُنتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ ٱلنَّارِ فَأَنقَذَكُم مِّنْهَا كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمْ ءَايَٰتِهِۦ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾

O, voi cei care credeți! Temeți-vă de Allah așa cum se cuvine să vă temeți de El și nu muriți decât ca musulmani. Țineți-vă cu toții strâns de frânghia lui Allah și nu vă dezbinați. Amintiți-vă de binefacerea lui Allah asupra voastră, când erați dușmani, iar El v-a unit inimile și, prin binefacerea Lui, ați devenit frați. Erați pe marginea unei prăpăstii de Foc, iar El v-a salvat din ea. Astfel vă lămurește Allah semnele Sale, pentru ca voi să fiți călăuziți.

Coran, 3:102–103

Preaînaltul spune:

﴿وَلَا تَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ تَفَرَّقُواْ وَٱخۡتَلَفُواْ مِنۢ بَعۡدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلۡبَيِّنَٰتُۚ وَأُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ عَذَابٌ عَظِيمٞ﴾

Nu fiți asemenea celor care s-au dezbinat și au intrat în neînțelegere după ce le-au venit dovezile limpezi. Aceia vor avea parte de o pedeapsă cumplită.

Coran, 3:105

Și spune Preaînaltul:

﴿وَلَا تَنَٰزَعُواْ فَتَفۡشَلُواْ وَتَذۡهَبَ رِيحُكُمۡ﴾

Nu vă certați, căci veți slăbi și vă veți pierde puterea.

Coran, 8:46 · fragment

Și spune Preaînaltul:

﴿إِنَّ ٱلَّذِينَ فَرَّقُواْ دِينَهُمۡ وَكَانُواْ شِيَعٗا لَّسۡتَ مِنۡهُمۡ فِي شَيۡءٍ﴾

Cu cei care și-au dezbinat religia și au devenit grupări tu nu ai nimic de-a face.

Coran, 6:159 · fragment

Și spune Preaînaltul:

﴿شَرَعَ لَكُم مِّنَ ٱلدِّينِ مَا وَصَّىٰ بِهِۦ نُوحًا وَٱلَّذِىٓ أَوْحَيْنَآ
إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِۦٓ إِبْرَٰهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰٓ ۖ أَنْ أَقِيمُوا۟
ٱلدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا۟ فِيهِ﴾

El v-a rânduit din religie ceea ce i-a poruncit lui Noe, ceea ce ți-am revelat ție și ceea ce le-am poruncit lui Avraam, Moise și Isus: Întemeiați religia și nu vă dezbinați în ea.

Coran, 42:13 · fragment

În aceste versete, Allah Preaînaltul a interzis dezbinarea și a arătat urmările ei cumplite pentru individ, societate și întreaga comunitate.

Cât privește dovezile din Sunnah pentru acest mare principiu, Trimisul lui Allah ﷺ a spus:

> *«Musulmanul este fratele musulmanului: nu îl nedreptățește, nu îl lasă fără sprijin și nu îl disprețuiește. Evlavia este aici! Evlavia este aici!»*

— și arăta spre pieptul său. *«Este de ajuns rău pentru un om să-și disprețuiască fratele musulman. Tot ceea ce aparține musulmanului îi este inviolabil celuilalt musulman: sângele său, onoarea sa și averea sa.»* [7] Într-o altă versiune: *«Nu vă invidiați, nu vă urâți, nu vă spionați, nu căutați să aflați lucrurile ascunse unii despre alții, nu supralicitați în mod înșelător și fiți, robi ai lui Allah, frați!»* Într-o altă versiune: *«Nu rupeți legăturile unii cu alții, nu vă întoarceți spatele, nu vă urâți, nu vă invidiați și fiți, robi ai lui*

7 Relatat de al-Bukhārī, Cartea constrângerii, capitolul despre jurământul unui om că tovarășul său este fratele său, atunci când se teme că acesta va fi ucis sau va suferi ceva asemănător; și Muslim, Cartea bunătății și a legăturilor de rudenie, capitolul despre interzicerea nedreptății.

Allah, fraților!» [8] El ﷺ mai spune: *«Credinciosul pentru credincios este asemenea unei construcții ale cărei părți se întăresc unele pe altele.»* [9] Și i-a spus lui Abū Ayyūb — fie ca Allah să fie mulțumit de el! —: *«Să-ți arăt un negoț?»* Acesta a răspuns: *«Da, o, Trimis al lui Allah!»* El a spus: *«Să te străduiești să-i împaci pe oameni când relațiile dintre ei se strică și să-i apropii când se îndepărtează.»* [10] Pe lângă faptul că le-a poruncit credincioșilor să se iubească, să fie uniți, să dorească binele, să se ajute în bine și evlavie, să facă lucrurile care întăresc și sporesc aceasta, Profetul ﷺ a interzis tot ceea ce duce la dezbinarea și îndepărtarea musulmanilor unii de alții, din cauza marilor rele ale dezbinării și urii. Dezbinarea îi bucură pe diavolii dintre djinni și oameni, fiindcă aceștia nu le doresc musulmanilor să fie uniți în vreo privință. Ei vor ca aceștia să se dezbine, știind că dezbinarea sfărâmă puterea dobândită prin statornicie și îndreptare către Allah Atotputernicul și Mărețul.

Așadar, Profetul ﷺ a îndemnat la unire și iubire prin cuvintele și faptele sale și a interzis dezbinarea și neînțelegerea care duc la ruperea unității și pierderea puterii.

Cât privește practica companionilor, între ei — fie ca Allah să fie mulțumit de ei! — au existat deosebiri de opinie, însă acestea nu au dus la dezbinare, dușmănie sau ură. Ei au avut păreri diferite chiar în vremea Trimisului lui Allah ﷺ, când acesta se afla în mijlocul lor. De pildă, după ce Profetul ﷺ a încheiat bătălia împotriva aliaților, Jibrīl a venit la el și i-a poruncit să pornească împotriva tribului Banū Qurayẓah, care încălcase legământul. Profetul ﷺ le-a spus companionilor:

8 Relatat de al-Bukhārī, Cartea bunelor purtări, capitolul despre interzicerea invidiei și a întoarcerii spatelui unii altora; și Muslim, Cartea bunătății și a legăturilor de rudenie, capitolul despre interzicerea invidiei și a urii.

9 Relatat de al-Bukhārī, Cartea bunelor purtări, capitolul despre ajutorul pe care credincioșii și-l dau unii altora; și Muslim, Cartea bunătății și a legăturilor de rudenie, capitolul despre mila și afecțiunea dintre credincioși.

10 Al-Haythamī, Al-Majmaʿ, vol. 8, p. 80.

«Niciunul dintre voi să nu împlinească rugăciunea de după-amiază decât la Banū Qurayẓah!» [11]

Au plecat din Medina către Banū Qurayẓah, iar pe drum a sosit timpul rugăciunii de după-amiază. Unii au spus: *«Nu ne rugăm decât la Banū Qurayẓah, chiar de ar apune soarele, fiindcă Profetul ﷺ a spus: Niciunul dintre voi să nu împlinească rugăciunea de după-amiază decât la Banū Qurayẓah. Așadar, spunem: Am auzit și ne supunem.»*

Alții au spus: *«Ne rugăm la timpul ei, căci Trimisul lui Allah ﷺ a urmărit prin aceasta să pornim repede și să ne grăbim, nu să amânăm rugăciunea.»* Când a aflat, Profetul ﷺ nu a mustrat pe niciunul dintre ei și nu i-a învinuit pentru ceea ce înțeleseseră. Nici ei înșiși — fie ca Allah să fie mulțumit de ei! — nu s-au dezbinat din cauza părerilor diferite privind înțelegerea hadithului Trimisului lui Allah ﷺ.

Cât privește practica înaintașilor drepți, unul dintre principiile oamenilor Sunnah și ai comunității în problemele asupra cărora există deosebiri de opinie este următorul: atunci când deosebirea se naște dintr-un efort de interpretare și problema îngăduie un asemenea efort, ei își acordă unii altora îngăduință. Nu poartă ranchiună, dușmănie sau ură unii față de alții, ci se socotesc frați, chiar dacă există această deosebire între ei. Unul dintre ei se poate ruga chiar în spatele cuiva despre care consideră că nu mai are abluțiunea, în timp ce imamul consideră că o are. De pildă, se roagă în spatele unui om care a mâncat carne de cămilă: imamul consideră că aceasta nu anulează abluțiunea, pe când cel care îl urmează consideră că o anulează. Totuși, acesta socotește valabilă rugăciunea împlinită în spatele acelui imam, deși, dacă el însuși s-ar ruga în acea stare, și-ar considera rugăciunea nevalabilă. Toate acestea deoarece ei socotesc că deosebirea născută dintr-un efort de interpretare, într-o problemă care îl îngăduie, nu este în realitate o împotrivire. Fiecare dintre cei cu păreri diferite a urmat

11 Relatat de al-Bukhārī, Cartea rugăciunii în împrejurări de primejdie, capitolul despre rugăciunea urmăritorului și a celui urmărit, călare și prin gesturi; și Muslim, Cartea jihadului și a expedițiilor, capitolul despre grăbirea pornirii în expediție…

dovada pe care era obligat să o urmeze și de la care nu îi era îngăduit să se abată. Ei consideră că fratele lor, atunci când diferă de ei într-o faptă pentru a urma dovada, în realitate este în acord cu ei, fiindcă ei îi cheamă pe oameni să urmeze dovada oriunde s-ar afla. Dacă diferă de ei pentru a se conforma unei dovezi pe care o are, în realitate este în acord cu ei: a mers pe calea către care ei cheamă și îndrumă, anume luarea Cărții lui Allah Preaînaltul și a Sunnei Trimisului Său ﷺ drept criteriu de judecată.

În schimb, deosebirea de opinie nu este îngăduită atunci când se împotrivește căii companionilor și a urmașilor lor. Așa sunt problemele de credință în care s-au rătăcit unii oameni și în care neînțelegerile au apărut abia după generațiile de excelență — adică ele nu s-au răspândit decât după generațiile de excelență —, chiar dacă unele deosebiri existau în vremea companionilor. Trebuie însă să știm că, atunci când spunem *«generația companionilor»*, nu înseamnă că trebuie să fi murit toți companionii. O generație este socotită după prezența majorității oamenilor săi. Învățatul Islamului, Ibn Taymiyyah — fie ca Allah să aibă milă de el! — a spus: *«O generație este socotită încheiată atunci când cei mai mulți dintre oamenii ei au dispărut.»*

Generațiile de excelență s-au încheiat fără să fi existat în mijlocul lor aceste neînțelegeri de credință care s-au răspândit după ele. Împotrivirea față de calea companionilor și a urmașilor lor este dezaprobată, iar părerea contrară nu este acceptată. Cât privește problemele în care au existat deosebiri de opinie în vremea companionilor și în care era îngăduit efortul de interpretare, este firesc ca deosebirile să rămână. Profetul ﷺ a spus:

> *«Când judecătorul judecă, depune efort de interpretare și ajunge la hotărârea corectă, are două răsplăți. Dacă depune efort de interpretare și greșește, are o răsplată.»* [12]

12 Relatat de al-Bukhārī, Cartea ținerii strânse de Coran și Sunnah, capitolul despre răsplata judecătorului care depune efort de interpretare și ajunge la hotărârea corectă ori greșește; și Muslim, Cartea judecăților, capitolul despre

Acesta este criteriul.

Prin urmare, toți musulmanii au obligația să fie o singură comunitate și să nu se dezbine în grupări care se războiesc între ele cu ascuțișul limbilor, se dușmănesc și se urăsc din pricina unei deosebiri în care este îngăduit efortul de interpretare. Căci, chiar dacă diferă în privința a ceea ce arată textele, potrivit înțelegerii fiecăruia, există în această privință îngăduință — și toată lauda Îi aparține lui Allah. Ceea ce contează este unirea inimilor și a cuvântului. Fără îndoială, dușmanii musulmanilor își doresc ca aceștia să se dezbine, fie că își declară pe față dușmănia, fie că se arată prieteni ai musulmanilor sau ai Islamului, fără să fie astfel.

răsplata judecătorului care depune efort de interpretare și ajunge la hotărârea corectă ori greșește.

3 Ascultarea și supunerea față de conducători

إن من تمام الاجتماع السمع والطاعة لمن تأمر علينا ولو كان عبداً حبشياً، فبين الله هذا بياناً شائعاً كافياً بوجوه من أنواع البيان شرعاً وقدراً، ثم صار هذا الأصل لا يعرف عند أكثر من يدعي العلم فكيف العمل به.

Unirea se desăvârșește prin ascultarea și supunerea față de cel care ajunge la conducerea noastră, chiar dacă ar fi un rob abisinian. Allah a lămurit aceasta în chip răspândit și îndeajuns, prin felurite explicații, atât prin Legea Sa, cât și prin ceea ce a rânduit să se întâmple. Apoi, acest principiu a ajuns necunoscut celor mai mulți dintre cei care pretind că au știință; cum să mai fie pus în practică?

Comentariul

Autorul — fie ca Allah Preaînaltul să aibă milă de el! — a menționat că unirea se desăvârșește prin ascultarea și supunerea față de conducători: împlinirea celor poruncite de ei și lăsarea celor interzise de ei, chiar dacă cel ajuns la conducerea noastră ar fi un rob abisinian.

Spusele sale: *«Allah a lămurit aceasta în chip răspândit și îndeajuns...»*

În ceea ce privește lămurirea prin Legea Sa, ea se află în Cartea lui Allah Preaînaltul și în Sunnah Trimisului Său ﷺ. Printre lămuririle din Cartea lui Allah Preaînaltul se numără spusele Preaînaltului:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ وَأُوْلِي ٱلْأَمْرِ مِنكُمْ﴾

O, voi cei care credeți! Ascultați de Allah, ascultați de Trimis și de cei dintre voi care dețin autoritatea.

Coran, 4:59 · fragment

Și spune:

﴿وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَلَا تَنَٰزَعُواْ فَتَفْشَلُواْ وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ ۖ وَٱصْبِرُوٓاْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ﴾

Ascultați de Allah și de Trimisul Său și nu vă certați, căci veți slăbi și vă veți pierde puterea. Fiți răbdători, căci Allah este cu cei răbdători.

Coran, 8:46

Și spune:

﴿وَٱعْتَصِمُواْ بِحَبْلِ ٱللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُواْ﴾

Țineți-vă cu toții strâns de frânghia lui Allah și nu vă dezbinați.

Coran, 3:103 · fragment

Printre lămuririle din Sunnah Trimisului lui Allah ﷺ se află relatarea confirmată în cele două colecții autentice de la ʿUbādah ibn aṣ-Ṣāmit — fie ca Allah să fie mulțumit de el! El a spus:

«I-am făgăduit Trimisului lui Allah ﷺ să ascultăm și să ne supunem când ne este pe plac și când ne este greu, în strâmtorare și în belșug, chiar dacă alții sunt favorizați în detrimentul nostru, și să nu le contestăm conducerea celor care o dețin.»

El a spus: *«Doar dacă vedeți o necredință vădită pentru care aveți o dovadă de la Allah.»* [13] Și el ﷺ a spus: *«Cel care vede la conducătorul său ceva [neplăcut] să aibă răbdare. Căci cel care se desparte de comunitate fie și cu o palmă și moare în acea stare moare de o moarte a epocii ignoranței.»* [14] Și a spus ﷺ: *«Cel care își retrage mâna din ascultare Îl va întâlni pe Allah în Ziua Învierii fără să aibă vreun argument în apărarea sa.»* [15] Și a spus: *«Ascultați și supuneți-vă, chiar dacă ar fi pus să vă conducă un rob abisinian.»* [16] Și el ﷺ a spus: *«Musulmanul are datoria să asculte și să se supună în cele care îi plac și în cele care nu îi plac, afară de cazul când i se poruncește un păcat. Dacă i se poruncește un păcat, nu există nici ascultare, nici supunere.»* [17] Relatat în ambele colecții autentice. ʿAbd Allāh ibn ʿAmr — fie ca Allah să fie mulțumit de

13 Relatat de al-Bukhārī, Cartea încercărilor, capitolul despre spusele Profetului ﷺ: «Veți vedea după mine lucruri pe care le veți dezaproba»; și Muslim, Cartea conducerii, capitolul despre obligația supunerii față de conducători în cele care nu sunt păcat.

14 Al-Bukhārī, Cartea încercărilor, capitolul despre spusele Profetului ﷺ: «Veți vedea după mine lucruri pe care le veți dezaproba»; și Muslim, Cartea conducerii, capitolul despre obligația de a rămâne alături de comunitatea musulmanilor la ivirea încercărilor.

15 Relatat de Muslim, Cartea conducerii, capitolul despre obligația de a rămâne alături de comunitatea musulmanilor la ivirea încercărilor.

16 Relatat de al-Bukhārī, Cartea hotărârilor, capitolul despre ascultarea și supunerea față de conducător cât timp nu este vorba de un păcat.

17 Relatat de al-Bukhārī, Cartea hotărârilor, capitolul despre ascultarea și supunerea față de conducător cât timp nu este vorba de un păcat; și Muslim, Cartea conducerii, capitolul despre obligația supunerii față de conducători în cele care nu sunt păcat.

amândoi! — a spus: *«Eram cu Profetul ﷺ într-o călătorie și am poposit într-un loc. Vestitorul Trimisului lui Allah ﷺ a chemat: Rugăciunea în adunare! Ne-am strâns lângă Trimisul lui Allah ﷺ, iar el a spus: Nu a fost niciun profet trimis de Allah fără să fi avut datoria să-i arate comunității sale binele pe care îl cunoștea pentru ea și să o avertizeze de răul pe care îl cunoștea pentru ea. Această comunitate a voastră și-a avut liniștea la începuturile ei, iar cei de la sfârșitul ei vor fi loviți de încercări și de lucruri pe care le veți dezaproba. Vor veni încercări care le vor face pe cele dinainte să pară mai ușoare. Va veni o încercare, iar credinciosul va spune: Aceasta mă va nimici! Apoi va veni o altă încercare și el va spune: Aceasta, aceasta! Cel care dorește să fie îndepărtat de Foc și să intre în Paradis să fie, atunci când îi vine moartea, credincios în Allah și în Ziua de Apoi și să se poarte cu oamenii așa cum dorește să se poarte ei cu el. Cel care îi făgăduiește credință unui conducător, dându-i strângerea mâinii sale și sinceritatea inimii sale, să i se supună cât poate. Dacă vine altul să-i conteste conducerea, loviți grumazul celui de-al doilea.»* [18] Relatat de Muslim.

18 Muslim, Cartea conducerii, capitolul despre obligația de a respecta legământul de credință față de califi, în ordinea în care au fost primii învestiți.

Cât privește lămurirea prin ceea ce Allah a rânduit să se întâmple, este cunoscută starea comunității islamice pe când se ținea strâns de religia sa, era unită în jurul ei, își respecta conducătorii și îi urma în cele drepte. Ea avea întâietate și biruință pe pământ, după cum spune Preaînaltul:

﴿وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنكُمۡ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
لَيَسۡتَخۡلِفَنَّهُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ كَمَا ٱسۡتَخۡلَفَ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡ
وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمۡ دِينَهُمُ ٱلَّذِي ٱرۡتَضَىٰ لَهُمۡ وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّنۢ بَعۡدِ
خَوۡفِهِمۡ أَمۡنٗاۚ يَعۡبُدُونَنِي لَا يُشۡرِكُونَ بِي شَيۡـٔٗا﴾

Allah le-a făgăduit acelora dintre voi care cred și săvârșesc fapte bune că îi va face stăpânitori pe pământ, așa cum i-a făcut pe cei dinaintea lor; că le va întări religia pe care a ales-o pentru ei și că, după teama lor, le va da siguranță. Ei Mă vor adora fără să-Mi asocieze nimic.

Coran, 24:55 · fragment

Și spune Preaînaltul:

﴿وَلَيَنصُرَنَّ ٱللَّهُ مَن يَنصُرُهُۥٓ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَقَوِىٌّ عَزِيزٌ ٱلَّذِينَ إِن
مَّكَّنَّٰهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ أَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَوُا۟ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَمَرُوا۟
بِٱلْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا۟ عَنِ ٱلْمُنكَرِ ۗ وَلِلَّهِ عَٰقِبَةُ ٱلْأُمُورِ﴾

Allah îl va ajuta, cu siguranță, pe acela care Îl ajută pe El. Allah este Puternic, Atotputernic. Aceștia sunt cei care, dacă le dăm putere pe pământ, împlinesc rugăciunea, dau dania, poruncesc ceea ce este drept și opresc ceea ce este rău. La Allah este sfârșitul tuturor lucrurilor.

Coran, 22:40–41 · fragment

Când însă comunitatea islamică a introdus ceea ce a introdus, oamenii și-au dezbinat religia, s-au răzvrătit împotriva conducătorilor lor, s-au ridicat împotriva lor și au devenit grupări, dușmanii lor au încetat să se mai teamă de ei. S-au certat, au slăbit și și-au pierdut puterea. Popoarele s-au chemat unele pe altele împotriva lor, iar ei au ajuns asemenea spumei purtate de șuvoi.

Acest principiu a ajuns necunoscut celor mai mulți dintre cei care pretind că au știință și zel pentru religia lui Allah. Nu a mai fost pus în practică, iar fiecare dintre supuși s-a socotit pe sine conducător sau asemenea unui conducător care se opune celui aflat la putere. Noi toți, conducători și supuși, avem obligația să împlinim ceea ce Allah ne-a poruncit: să ne iubim, să ne ajutăm în bine și evlavie și să ne unim pentru cele de folos, ca să fim dintre cei izbânditori. Trebuie să ne unim în jurul adevărului, să ne ajutăm în împlinirea lui, să fim sinceri în toate faptele noastre și să urmărim un singur țel: îndreptarea acestei comunități în cele religioase și în cele lumești, atât cât este cu putință. Aceasta nu va fi posibilă până când nu ne unim cuvântul și nu lăsăm disputele

dintre noi și împotrivirile care nu împlinesc niciun țel, ba pot zădărnici un scop și nimici un bine existent.
Când cuvântul se dezbină și supușii se răzvrătesc, își fac loc patimile și ranchiuna. Fiecare caută să-și impună cuvântul, chiar dacă se vădește că adevărul și dreptatea sunt de partea opusă. Astfel ieșim de sub îndrumările lui Allah Preaînaltul, Care spune:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِۦ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُم مُّسْلِمُونَ ۝ وَٱعْتَصِمُواْ بِحَبْلِ ٱللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُواْ وَٱذْكُرُواْ نِعْمَتَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنتُمْ أَعْدَآءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُم بِنِعْمَتِهِۦٓ إِخْوَٰنًا وَكُنتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ ٱلنَّارِ فَأَنقَذَكُم مِّنْهَا ۗ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمْ ءَايَٰتِهِۦ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾

O, voi cei care credeți! Temeți-vă de Allah așa cum se cuvine să vă temeți de El și nu muriți decât ca musulmani. Țineți-vă cu toții strâns de frânghia lui Allah și nu vă dezbinați. Amintiți-vă de binefacerea lui Allah asupra voastră, când erați dușmani, iar El v-a unit inimile și, prin binefacerea Lui, ați devenit frați. Erați pe marginea unei prăpăstii de Foc, iar El v-a salvat din ea. Astfel vă lămurește Allah semnele Sale, pentru ca voi să fiți călăuziți.
Coran, 3:102–103

Dacă fiecare își cunoaște drepturile și îndatoririle și le împlinește cu înțelepciune, atunci atât treburile generale, cât și

cele particulare se desfășoară în cea mai bună și mai deplină rânduială.

4 Știința și învățații

بيان العلم والعلماء، والفقه والفقهاء، وبيان من تشبه بهم وليس منهم، وقد بين الله هذا الأصل في أول سورة البقرة من قوله: ﴿يَٰبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٱذۡكُرُواْ نِعۡمَتِيَ ٱلَّتِيٓ أَنۡعَمۡتُ عَلَيۡكُمۡ وَأَوۡفُواْ بِعَهۡدِيٓ أُوفِ بِعَهۡدِكُمۡ﴾ [سورة البقرة، الآية: ٤٠] إلى قوله: ﴿يَٰبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٱذۡكُرُواْ نِعۡمَتِيَ ٱلَّتِيٓ أَنۡعَمۡتُ عَلَيۡكُمۡ وَأَنِّي فَضَّلۡتُكُمۡ عَلَى ٱلۡعَٰلَمِينَ﴾ ، سورة البقرة، الآية: ٤٧ . ويزيده وضوحاً ما صرحت به السنة في هذا الكلام الكثير البين الواضح للعامي البليد، ثم صار هذا أغرب الأشياء، وصار العلم والفقه هو البدع والضلالات، وخيار ما عندهم لبس الحق بالباطل، وصار العلم الذي فرضه الله تعالى على الخلق ومدحه لا يتفوه به إلا زنديق أو مجنون، وصار

من أنكره وعاداه وصنف في التحذير منه والنهي عنه هو الفقيه العالم.

Lămurirea a ceea ce înseamnă știința și învățații, înțelegerea religiei și cunoscătorii ei, precum și lămurirea stării celor care li se aseamănă fără să fie dintre ei. Allah a lămurit acest principiu la începutul surei Al-Baqarah, de la spusele Sale: «O, fii ai lui Israel! Amintiți-vă de binefacerea Mea asupra voastră și împliniți legământul Meu, ca Eu să împlinesc legământul vostru.» (Al-Baqarah 2:40), până la spusele Sale: «O, fii ai lui Israel! Amintiți-vă de binefacerea Mea asupra voastră și de faptul că v-am ales înaintea lumilor.» (Al-Baqarah 2:47). Numeroasele cuvinte limpezi și vădite din Sunnah despre aceasta, pe care le înțelege chiar și omul de rând cel mai puțin priceput, o fac și mai clară. Apoi, acest lucru a ajuns dintre cele mai străine. Știința și înțelegerea religiei au ajuns să însemne inovații și rătăciri, iar tot ce aveau mai bun era amestecarea adevărului cu falsul. Știința pe care Allah Preaînaltul le-a impus-o oamenilor și pe care a lăudat-o a ajuns să fie rostită, chipurile, numai de un eretic sau de un nebun. Cel care o respinge, îi este dușman și scrie cărți prin care avertizează împotriva ei și o interzice a ajuns socotit cunoscătorul religiei și învățatul.

Comentariul

Prin știință se înțelege aici știința religioasă: cunoașterea dovezilor limpezi și a călăuzirii pe care Allah le-a coborât asupra Trimisului Său. Știința pentru care există laudă și prețuire este știința Legii, cunoașterea Cărții și a înțelepciunii pe care Allah le-a coborât asupra Trimisului Său ﷺ. Allah Preaînaltul spune:

﴿قُلْ هَلْ يَسْتَوِي ٱلَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۗ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ﴾

Spune: Sunt oare deopotrivă cei care știu și cei care nu știu? Numai cei dăruiți cu minte iau aminte.

Coran, 39:9 · fragment

Și a spus Profetul ﷺ: *«Celui căruia Allah îi dorește binele îi dă înțelegerea religiei.»* [19] Și Profetul ﷺ a spus:

> *«Profeții nu au lăsat moștenire nici dinar, nici dirham, ci au lăsat moștenire știința. Cel care o dobândește dobândește o parte îmbelșugată.»* [20]

Este cunoscut faptul că ceea ce au lăsat profeții moștenire este știința Legii. Cu toate acestea, nu negăm că și celelalte științe pot avea un folos, însă folosul lor poate avea două laturi. Dacă ajută la ascultarea de Allah și la sprijinirea religiei lui Allah, iar robii lui Allah trag folos din ele, ele sunt un bine și aduc folos. Unii învățați au menționat că învățarea meșteșugurilor este o obligație colectivă; aceasta este însă o chestiune care cere cercetare și asupra căreia există dezacord.

În orice caz, știința pentru care există laudă, atât pentru ea, cât și pentru cei care o caută, este înțelegerea Cărții lui Allah și a

19 Relatat de al-Bukhārī, Cartea științei, capitolul despre cel căruia Allah îi dorește binele; și Muslim, Cartea daniei, capitolul despre interzicerea cerșitului.

20 Relatat de imamul Aḥmad, vol. 5, p. 196; Abū Dāwūd, Cartea științei, capitolul despre îndemnul de a căuta știința; at-Tirmidhī, Cartea științei, capitolul despre superioritatea înțelegerii religiei față de adorare; Ibn Mājah, Introducerea, capitolul despre meritul învățaților și îndemnul de a căuta știința; ad-Dārimī, Introducerea, capitolul despre meritul științei și al învățatului; al-Baghawī, Sharḥ as-Sunnah, vol. 1, p. 275, nr. 129; Ibn Ḥibbān, Ṣaḥīḥ, nr. 88; al-Haythamī, Mawārid aẓ-Ẓam'ān, vol. 1, p. 177, nr. 80; și al-Bukhārī, At-Tārīkh al-Kabīr, vol. 8, p. 337. Al-Ḥāfiẓ a spus în Al-Fatḥ, vol. 1, p. 160: «Are relatări de sprijin prin care se întărește.»

Sunnei Trimisului Său ﷺ. Celelalte cunoștințe, dacă sunt un mijloc către bine, sunt bune; dacă sunt un mijloc către rău, sunt rele; iar dacă nu sunt un mijloc nici către una, nici către cealaltă, sunt o pierdere de vreme și un lucru fără folos.

Știința are numeroase virtuți:

Una dintre ele este că Allah îi ridică pe oamenii științei atât în Viața de Apoi, cât și în această lume. În Viața de Apoi, Allah îi înalță în trepte potrivit chemării lor către Allah și faptelor pe care le-au împlinit. În această lume, Allah îi ridică între robii Săi potrivit celor împlinite de ei. Allah Preaînaltul spune:

﴿يَرْفَعِ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنكُمْ وَٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلْعِلْمَ دَرَجَٰتٍ﴾

Allah îi va ridica în trepte pe aceia dintre voi care cred și pe cei cărora li s-a dat știință.

Coran, 58:11 · fragment

O alta este că știința este moștenirea Profetului ﷺ, după cum a spus Profetul ﷺ:

«Profeții nu au lăsat moștenire nici dinar, nici dirham, ci au lăsat moștenire știința. Cel care o dobândește dobândește o parte îmbelșugată.» [21]

O alta este că știința rămâne omului după moartea sa. Este confirmat în hadith că Profetul ﷺ a spus:

«Când robul moare, faptele sale se întrerup, în afară de trei: o milostenie cu folos neîntrerupt, o știință de care se folosesc oamenii sau un copil drept care se roagă pentru el.» [22]

21 Citat mai sus, la relatarea despre moștenirea profeților.

22 Relatat de Muslim, Cartea testamentului, capitolul despre răsplata care îi ajunge omului după moarte.

O alta este că Trimisul ﷺ nu a îndemnat pe nimeni să-și dorească o binefacere asemenea celei primite de altcineva decât în privința a două binefaceri:

1. Căutarea științei și punerea ei în practică.
2. Bogăția celui care își pune averea în slujba Islamului. De la ʿAbd Allāh ibn Masʿūd — fie ca Allah să fie mulțumit de el! — s-a relatat că Trimisul lui Allah ﷺ a spus:

> *«Nu există invidie [îngăduită] decât în două cazuri: un om căruia Allah i-a dat avere și pe care l-a făcut să o cheltuiască pentru adevăr și un om căruia Allah i-a dat înțelepciune, iar el judecă potrivit ei și îi învață pe alții.»* [23]

O alta este că știința este o lumină prin care robul vede cum să-L adore pe Domnul său și cum să se poarte cu ceilalți. Astfel, el înaintează în această privință cu știință și înțelegere limpede.

23 Relatat de al-Bukhārī, Cartea științei, capitolul despre dorința de a avea știință și înțelepciune asemenea altuia; și Muslim, Cartea rugăciunii călătorilor din Cartea rugăciunii, capitolul despre cel care se roagă recitând Coranul și îl predă.

O alta este că învățatul este o lumină prin care oamenii se călăuzesc în treburile religiei și ale acestei lumi. Multor oameni le este cunoscută povestea bărbatului dintre fiii lui Israel care ucisese nouăzeci și nouă de oameni și care l-a întrebat pe un om devotat adorării dacă mai avea cale către căință. Acesta, socotind fapta prea gravă, a răspuns: *«Nu.»* Atunci, cel care întrebase l-a ucis și pe el și a împlinit astfel o sută. Apoi s-a dus la un învățat și l-a întrebat. Acesta i-a spus că avea cale către căință și că nimic nu îl împiedica să se căiască. L-a îndrumat către un ținut ai cărui oameni erau drepți, ca să plece acolo. El a plecat, însă moartea l-a ajuns pe drum. Povestea este cunoscută. [24] Privește, așadar, deosebirea dintre învățat și cel neștiutor.

---

24 Textul povestirii: de la Abū Saʿīd Saʿd ibn Mālik ibn Sinān al-Khudrī — fie ca Allah să fie mulțumit de el! — s-a relatat că Trimisul lui Allah ﷺ a spus: «Între cei de dinaintea voastră era un om care ucisese nouăzeci și nouă de oameni. A întrebat cine este cel mai învățat om de pe pământ și a fost îndrumat către un călugăr. S-a dus la el și i-a spus că ucisese nouăzeci și nouă de oameni; mai avea oare cale către căință? Acesta a răspuns: Nu. Atunci l-a ucis și a împlinit cu el o sută. Apoi a întrebat cine este cel mai învățat om de pe pământ și a fost îndrumat către un om învățat. I-a spus că ucisese o sută de oameni; mai avea oare cale către căință? Acesta a răspuns: Da. Cine te-ar putea împiedica să te căiești? Pleacă în cutare ținut, căci acolo sunt oameni care Îl adoră pe Allah Preaînaltul. Adoră-L pe Allah împreună cu ei și nu te întoarce în ținutul tău, căci este un ținut rău. Omul a plecat, iar la jumătatea drumului l-a ajuns moartea. Îngerii milei și îngerii pedepsei s-au contrazis în privința lui. Îngerii milei au spus: A venit căindu-se, îndreptându-și inima către Allah Preaînaltul. Îngerii pedepsei au spus: Nu a făcut niciodată vreun bine. Atunci a venit la ei un înger cu înfățișare de om, pe care l-au luat drept judecător între ei. El a spus: Măsurați distanța dintre cele două ținuturi; de care dintre ele este mai aproape, aceluia îi aparține. Au măsurat și l-au găsit mai aproape de ținutul către care pornise, iar îngerii milei i-au luat sufletul.» Într-o versiune din colecția autentică: «Era mai aproape cu o palmă de satul oamenilor drepți și a fost socotit dintre ei.» Într-o altă versiune din colecția autentică: «Allah Preaînaltul i-a poruncit acestui ținut să se îndepărteze, iar celuilalt să se apropie.» Apoi a spus: «Măsurați distanța dintre ele.» L-au găsit mai aproape cu o palmă de acesta și i s-a iertat. Într-o altă versiune: «Și-a îndreptat pieptul către el.» Relatat de al-Bukhārī, Cartea profeților, capitolul despre cele relatate cu privire la fiii lui Israel; și Muslim, Cartea căinței, capitolul despre primirea căinței ucigașului, nr. 46–48, vol. 4, p. 2118. Pentru mai mult folos, a se vedea

Odată lămurit acest lucru, trebuie să-i cunoaștem pe cei care sunt cu adevărat învățați. Ei sunt cei legați de Domnul lor, care îi educă pe oameni potrivit Legii Domnului lor. Astfel, ei trebuie deosebiți de cei care li se aseamănă fără să fie dintre ei: îi imită în înfățișare, aparență, cuvinte și fapte, dar nu sunt dintre ei în sfătuirea sinceră a oamenilor și în urmărirea adevărului. Tot ce are mai bun un asemenea om este amestecarea adevărului cu falsul și îmbrăcarea lui în expresii împodobite, pe care cel însetat le socotește apă, dar, când ajunge la ele, nu găsește nimic. Sunt, de fapt, inovații și rătăciri pe care unii oameni le socotesc știință și înțelegere a religiei, iar despre altceva, chipurile, nu ar vorbi decât un eretic sau un nebun.
Acesta este sensul cuvintelor autorului — fie ca Allah să aibă milă de el! Pare că el se referă la conducătorii inovației, care îi rătăcesc pe alții și îi învinuiesc pe oamenii Sunnah de lucruri de care aceștia sunt nevinovați, pentru a-i îndepărta pe oameni de învățătura lor. Aceasta este moștenirea celor care au întrecut măsura înaintea lor și i-au învinuit pe trimiși de minciună, după cum spune Allah Preaînaltul:

﴿كَذَٰلِكَ مَآ أَتَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا قَالُوا۟ سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ﴾

La fel, nu le-a venit celor dinaintea lor niciun trimis fără ca ei să spună: Un vrăjitor sau un nebun!

Coran, 51:52

explicația șeicului nostru la acest hadith în Sharḥ Riyāḍ aṣ-Ṣāliḥīn, vol. 1, Cartea căinței, hadithul nr. 21.

Allah Preaînaltul spune:

﴿أَتَوَاصَوْاْ بِهِۦۚ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ﴾

Oare și-au poruncit unii altora aceasta? Ba sunt un neam care întrece măsura.

Coran, 51:53

5 Apropiații lui Allah

بيان الله سبحانه لأولياء الله وتفريقه بينهم وبين المتشبهين بهم من أعداء الله المنافقين والفجار، ويكفي في هذا آية من سورة آل عمران وهي قوله: ﴿قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ ٱللَّهَ فَٱتَّبِعُونِى يُحْبِبْكُمُ ٱللَّهُ﴾ [سورة آل عمران، الآية: ٣١] . الآية، وآية في سورة المائدة وهي قوله: ﴿يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَن يَرْتَدَّ مِنكُمْ عَن دِينِهِۦ فَسَوْفَ يَأْتِى ٱللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُۥٓ﴾ [سورة المائدة، الآية: ٥٤] . الآية، وآية في يونس وهي قوله: ﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَكَانُوا۟ يَتَّقُونَ﴾ [سورة يونس، الآية: ٦٢] ، ثم صار الأمر عند أكثر من يدعى العلم وأنه من هداة الخلق

وحفاظ الشرع إلى أن الأولياء لا بد فيهم من ترك
اتباع الرسل ومن تبعهم فليس منهم ولا بد من ترك
الجهاد فمن جاهد فليس منهم، ولا بد من ترك الإيمان
والتقوى فمن تعهد بالإيمان والتقوى فليس منهم يا ربنا
نسألك العفو والعافية إنك سميع الدعاء.

Lămurirea făcută de Allah Preaslăvitul cu privire la apropiații Săi și deosebirea dintre ei și cei care li se aseamănă dintre dușmanii lui Allah, ipocriții și nelegiuiții. În această privință este de ajuns un verset din sura Āl ʿImrān: «Spune: Dacă Îl iubiți pe Allah, urmați-mă, iar Allah vă va iubi.» (Āl ʿImrān 3:31). Și un verset din sura Al-Mā'idah: «O, voi cei care credeți! Dacă vreunul dintre voi se leapădă de religia sa, Allah va aduce un neam pe care îl iubește și care Îl iubește.» (Al-Mā'idah 5:54). Și un verset din sura Yūnus: «Apropiații lui Allah nu vor avea nicio teamă și nu se vor întrista: cei care au crezut și au fost evlavioși.» (Yūnus 10:62–63). Apoi s-a ajuns, pentru cei mai mulți dintre cei care pretind că au știință, că îi călăuzesc pe oameni și că păzesc Legea, la ideea că apropiații lui Allah trebuie să renunțe la urmarea trimișilor: cel care îi urmează nu ar fi dintre ei. Ar trebui să renunțe la jihad: cel care luptă nu ar fi dintre ei. Ar trebui să renunțe la credință și evlavie: cel care le păzește nu ar fi dintre ei. O, Domnul nostru, Îți cerem iertare și ocrotire, căci Tu auzi rugile!

Comentariul
Apropiații lui Allah Preaînaltul sunt cei care cred în El, se tem de El și sunt statornici în religia Sa. Ei sunt cei pe care Allah Preaînaltul i-a descris prin spusele Sale:

﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ﴾

Apropiații lui Allah nu vor avea nicio teamă și nu se vor întrista: cei care au crezut și au fost evlavioși.
Coran, 10:62–63

Nu oricine pretinde că este un apropiat al lui Allah este astfel; altminteri, oricine ar pretinde-o. Cel care pretinde apropierea de Allah este cântărit după faptele sale: dacă faptele sale se bazează pe credință și evlavie, este un apropiat; dacă nu, nu este. Pretinzând apropierea de Allah, el se laudă pe sine, iar aceasta se împotrivește evlaviei față de Allah Atotputernicul și Mărețul, fiindcă Allah Preaînaltul spune:

﴿فَلَا تُزَكُّوٓاْ أَنفُسَكُمْ ۖ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ ٱتَّقَىٰ﴾

Nu vă socotiți pe voi înșivă curați. El îl cunoaște mai bine pe cel evlavios.
Coran, 53:32 · fragment

Dacă pretinde că este dintre apropiații lui Allah, s-a lăudat pe sine. Astfel săvârșește o neascultare față de Allah și un lucru interzis de El, ceea ce se împotrivește evlaviei. Apropiații lui Allah nu se laudă pe ei înșiși printr-o asemenea mărturie, ci cred în Allah, se tem de El și Îl ascultă pe El, Preaslăvitul și Preaînaltul, în chipul cel mai deplin. Nu îi amăgesc și nu îi înșală pe oameni cu asemenea pretenții, ca să-i rătăcească de la calea lui Allah Preaînaltul. Dacă omul ar cerceta starea celor care se numesc

uneori stăpâni, alteori apropiați ai lui Allah, i-ar găsi cât se poate de departe de această apropiere și de întâietate. Sfatul meu pentru frații mei musulmani este să nu se lase amăgiți de cel care pretinde apropierea de Allah, până când nu-i cântăresc starea potrivit descrierilor apropiaților lui Allah din textele revelate.

Șeicul — fie ca Allah Preaînaltul să aibă milă de el! — a arătat semnul iubirii lui Allah și al apropierii de El prin versetele pe care le-a citat:

Primul verset: spusele Preaînaltului din Āl ʿImrān:

﴿قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ ٱللَّهَ فَٱتَّبِعُونِى يُحْبِبْكُمُ ٱللَّهُ﴾

Spune: Dacă Îl iubiți pe Allah, urmați-mă, iar Allah vă va iubi.
Coran, 3:31 · fragment

Acest verset este numit versetul încercării, adică al punerii la încercare. Unii oameni au pretins că Îl iubesc pe Allah Preaînaltul, iar Allah a coborât acest verset. Celui care pretinde că Îl iubește pe Allah Preaînaltul îi cercetăm faptele: dacă îl urmează pe Trimisul lui Allah ﷺ, spune adevărul; dacă nu, minte.

Al doilea verset: spusele Preaînaltului din Al-Mā'idah:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَن يَرْتَدَّ مِنكُمْ عَن دِينِهِۦ فَسَوْفَ يَأْتِى ٱللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُۥٓ﴾

O, voi cei care credeți! Dacă vreunul dintre voi se leapădă de religia sa, Allah va aduce un neam pe care îl iubește și care Îl iubește.
Coran, 5:54 · fragment

în cele două versete. El i-a descris prin însușiri care sunt semnul iubirii și roadele ei:

Prima însușire: sunt smeriți față de credincioși. Nu îi războiesc, nu se așază împotriva lor și nu îi înfruntă cu dușmănie.

A doua însușire: sunt puternici față de necredincioși, adică au tărie asupra lor și îi biruiesc.

A treia însușire: luptă pe calea lui Allah, adică își dau silința în lupta împotriva dușmanilor lui Allah, pentru ca Cuvântul lui Allah să fie cel mai înalt.

A patra însușire: nu se tem, în cele privitoare la Allah, de mustrarea celui care mustră. Dacă cineva îi mustră pentru ceea ce au împlinit din religia lui Allah, nu se tem de mustrarea lui și aceasta nu îi împiedică să împlinească religia lui Allah Atotputernicul și Mărețul.

Al treilea verset: spusele Preaînaltului din Yūnus:

﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ﴾

Apropiații lui Allah nu vor avea nicio teamă și nu se vor întrista: cei care au crezut și au fost evlavioși.

Coran, 10:62–63

Allah Preaînaltul a arătat că apropiații Săi sunt cei care au aceste două însușiri: credința și evlavia. Credința este în inimă, iar evlavia se arată prin mădulare. Cel care pretinde apropierea de Allah fără să aibă aceste două însușiri minte.

Apoi, șeicul — fie ca Allah să aibă milă de el! — a arătat că lucrurile s-au întors pe dos la cei mai mulți dintre cei care pretind că au știință, că îi călăuzesc pe oameni și că păzesc Legea. Pentru ei, apropiatul lui Allah ar fi acela care nu urmează trimișii, nu luptă pe calea lui Allah, nu crede în El și nu se teme de El.

Este potrivit să redăm aici câteva dintre cele scrise de învățatul Islamului, Ibn Taymiyyah — fie ca Allah Preaînaltul să aibă milă de el! — în tratatul său Deosebirea dintre apropiații Celui Milostiv și apropiații Satanei. [25] Vom reda din el ceea ce ne este cu putință. El — fie ca Allah să aibă milă de el! — a spus: Allah Preaslăvitul și Preaînaltul a arătat în Cartea Sa și în Sunnah Trimisului Său ﷺ că, dintre oameni, unii sunt apropiații lui Allah, iar alții sunt

25 Majmūʿ al-Fatāwā, vol. 11, p. 156.

apropiații Satanei. El i-a deosebit pe apropiații Celui Milostiv de apropiații Satanei, spunând Preaînaltul:

﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ لَهُمُ ٱلْبُشْرَىٰ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ ۚ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَٰتِ ٱللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ﴾

Apropiații lui Allah nu vor avea nicio teamă și nu se vor întrista: cei care au crezut și au fost evlavioși. Ei au vestea cea bună în viața acestei lumi și în Viața de Apoi. Nu există schimbare în cuvintele lui Allah. Aceasta este izbânda cea mare.

Coran, 10:62–64

I-a menționat și pe apropiații Satanei, spunând Preaînaltul:

﴿فَإِذَا قَرَأْتَ ٱلْقُرْءَانَ فَٱسْتَعِذْ بِٱللَّهِ مِنَ ٱلشَّيْطَٰنِ ٱلرَّجِيمِ إِنَّهُۥ لَيْسَ لَهُۥ سُلْطَٰنٌ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ إِنَّمَا سُلْطَٰنُهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُۥ وَٱلَّذِينَ هُم بِهِۦ مُشْرِكُونَ﴾

Când citești Coranul, caută ocrotire la Allah împotriva Satanei cel alungat. El nu are nicio putere asupra celor care cred și se încred în Domnul lor. Puterea sa este numai asupra celor care îl iau drept ocrotitor și asupra celor care Îi fac asociați lui Allah.

Coran, 16:98–100

Prin urmare, trebuie făcută deosebirea între unii și alții, așa cum Allah și Trimisul Său i-au deosebit. Apropiații lui Allah sunt credincioșii evlavioși…

Ei sunt cei care cred în El și Îi sunt loiali: iubesc ceea ce iubește El, urăsc ceea ce urăște El, sunt mulțumiți de ceea ce Îl mulțumește pe El, sunt nemulțumiți de ceea ce Îl nemulțumește pe El, poruncesc ceea ce poruncește El, opresc ceea ce oprește El, le dau celor cărora El dorește să li se dea și nu le dau celor cărora El dorește să nu li se dea…

Nimeni nu este un apropiat al lui Allah fără să creadă în Trimis și în ceea ce a adus el și fără să-l urmeze în cele lăuntrice și în cele văzute. Cel care pretinde iubirea lui Allah și apropierea de El, fără să-l urmeze — adică pe Trimis —, nu este dintre apropiații lui Allah. Dimpotrivă, cel care i se împotrivește este dintre dușmanii lui Allah și apropiații Satanei. Preaînaltul spune:

﴿قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ ٱللَّهَ فَٱتَّبِعُونِى يُحْبِبْكُمُ ٱللَّهُ﴾

Spune: Dacă Îl iubiți pe Allah, urmați-mă, iar Allah vă va iubi.
Coran, 3:31 · fragment

Oamenii au trepte diferite în apropierea de Allah Atotputernicul și Mărețul, potrivit treptelor lor în credință și evlavie. La fel, au trepte diferite în dușmănia față de Allah, potrivit treptelor lor în necredință și ipocrizie…

Apropiații lui Allah sunt de două categorii: cei care îi întrec pe ceilalți în bine, aduși aproape, și oamenii dreptei, care urmează calea măsurată. Allah i-a menționat în mai multe locuri din Cartea Sa cea măreață: la începutul și la sfârșitul surei Al-Wāqiʿah, în Al-Insān, Al-Muṭaffifīn și Fāṭir…

Paradisul are trepte foarte diferite între ele. Apropiații lui Allah, credincioșii evlavioși, se află în acele trepte potrivit credinței și evlaviei lor.

Cel care nu se apropie de Allah, nu săvârșește fapte bune și nu lasă faptele rele nu este dintre apropiații lui Allah. Nimănui nu îi este îngăduit să creadă că un asemenea om este un apropiat al lui Allah, mai ales când dovada sa este doar o dezvăluire a unor lucruri ascunse pe care a auzit-o de la el sau un anumit fel de putere de acțiune…

Nimeni nu poate deduce numai din aceasta că omul este un apropiat al lui Allah, chiar dacă nu cunoaște la el ceva care să anuleze această apropiere. Cu atât mai mult dacă știe despre el lucruri care se împotrivesc apropierii de Allah! De pildă, știe că nu socotește obligatorie urmarea Profetului ﷺ în cele lăuntrice și în cele văzute, ci crede că el este urmat numai în Legea exterioară, fără adevărul lăuntric, ori crede că apropiații lui Allah au o cale către Allah diferită de calea profeților — pacea fie asupra lor!...

Prin urmare, dacă cineva își arată pretenția de apropiere de Allah, dar nu împlinește obligațiile și nu se ferește de cele interzise, ba face lucruri care se împotrivesc acestora, nimănui nu îi este îngăduit să spună: Acesta este un apropiat al lui Allah...

Apropiații lui Allah nu au nimic aparte prin care să se deosebească de ceilalți în lucrurile îngăduite...

Nu este o condiție ca apropiatul lui Allah să fie ferit de greșeală, să nu se înșele și să nu greșească. Se poate ca unele cunoștințe ale Legii să îi fie necunoscute și ca unele chestiuni ale religiei să îi fie neclare...

Tocmai pentru că un apropiat al lui Allah poate greși, oamenilor nu le este obligatoriu să creadă tot ceea ce spune el, căci atunci ar fi profet...

Dimpotrivă, toate acestea trebuie cântărite potrivit celor aduse de Muḥammad ﷺ: dacă sunt în acord cu ele, sunt primite; dacă se împotrivesc, nu sunt primite; iar dacă nu se știe dacă sunt în acord sau împotrivă, se oprește judecata. În această privință, oamenii sunt de trei feluri: două extreme și o cale de mijloc. Unii, dacă socotesc pe cineva un apropiat al lui Allah, îl aprobă în tot ceea ce cred că inima sa i-a transmis de la Domnul său și îi încuviințează toate faptele. Alții, dacă îl văd spunând sau făcând ceva care nu este în acord cu Legea, îl exclud cu totul dintre apropiații lui Allah, chiar dacă este un învățat care a greșit în efortul său de interpretare. Cea mai bună cale este cea de mijloc: să nu fie socotit nici ferit de greșeală, nici păcătos atunci când a greșit în efortul său de interpretare. Nu este urmat în tot ce spune și nu este judecat drept necredincios sau nelegiuit pentru efortul

său de interpretare. Oamenii au obligația să urmeze ceea ce Allah a trimis prin Trimisul Său…

Înaintașii și învățații comunității au căzut de acord că vorbele oricui pot fi primite sau lăsate, în afara Trimisului lui Allah ﷺ. Aceasta este una dintre deosebirile dintre profeți și ceilalți oameni. În privința profeților — binecuvântările și pacea lui Allah fie asupra lor! —, este obligatoriu să fie crezute toate cele pe care le transmit de la Allah Atotputernicul și Mărețul și să li se dea ascultare în cele pe care le poruncesc. Nu la fel stau lucrurile cu apropiații lui Allah: nu este obligatoriu să li se dea ascultare în toate poruncile și nici să fie crezute toate cele pe care le spun. Poruncile și spusele lor sunt cântărite potrivit Coranului și Sunnei. Ceea ce este în acord cu Coranul și Sunnah trebuie primit, iar ceea ce se împotrivește lor este respins, chiar dacă omul este dintre apropiații lui Allah, a depus efort de interpretare și este scuzat pentru ceea ce a spus, având răsplată pentru efortul său. Totuși, dacă s-a împotrivit Coranului și Sunnei, a greșit. Greșeala sa este dintre cele iertate, dacă el s-a temut de Allah atât cât a putut…

Ceea ce am spus — că apropiații lui Allah trebuie să se țină strâns de Coran și Sunnah, că niciunul dintre ei nu este ferit de greșeală astfel încât lui sau altcuiva să-i fie îngăduit să urmeze ceea ce îi vine în inimă fără să cântărească potrivit Coranului și Sunnei — este un lucru asupra căruia apropiații lui Allah Atotputernicul și Mărețul au căzut de acord. Cel care se împotrivește nu este dintre apropiații lui Allah Preaslăvitul pe care Allah a poruncit să-i urmăm, ci este fie un necredincios, fie un om cufundat în neștiință…

Mulți greșesc aici: socotesc pe cineva un apropiat al lui Allah și cred că trebuie primit tot ceea ce spune și că trebuie încuviințate toate spusele și faptele sale, chiar dacă se împotrivesc Coranului și Sunnei. Îl aprobă în aceasta și se împotrivesc celor cu care Allah l-a trimis pe Trimisul Său, pe care le-a impus tuturor oamenilor: să-l creadă în ceea ce a vestit și să-l asculte în ceea ce a poruncit. Allah l-a făcut criteriul de deosebire între apropiații și dușmanii Săi, între oamenii Paradisului și oamenii Focului, între cei fericiți

și cei nefericiți. Cel care îl urmează este dintre apropiații evlavioși ai lui Allah, dintre oștenii Săi izbânditori și robii Săi drepți. Cel care nu îl urmează este dintre dușmanii lui Allah, cei pierduți și nelegiuiți. Împotrivirea față de Trimis și urmarea acelui om îl trag, la început, spre inovație și rătăcire, iar la sfârșit spre necredință și ipocrizie…

Vezi că mulți dintre aceștia își întemeiază credința că omul este un apropiat al lui Allah pe faptul că i s-a dezvăluit ceva ascuns sau că a făcut lucruri neobișnuite…

Nimic din acestea nu dovedește că acela este un apropiat al lui Allah. Apropiații lui Allah au căzut de acord că, dacă un om ar zbura prin aer sau ar merge pe apă, nu trebuie să ne lăsăm amăgiți de el înainte de a vedea dacă îl urmează pe Trimisul lui Allah ﷺ și dacă se conformează poruncilor și interdicțiilor sale…

Darurile neobișnuite acordate apropiaților lui Allah Preaînaltul sunt mai mărețe decât acestea. Cel căruia i se întâmplă asemenea lucruri neobișnuite poate fi un apropiat al lui Allah, dar poate fi și un dușman al lui Allah. Asemenea lucruri li se întâmplă multor necredincioși, politeiști, oameni ai Scripturii, ipocriți și oameni ai inovației și pot veni de la diavoli. Nu este îngăduit să credem că oricine are parte de asemenea lucruri este un apropiat al lui Allah. Apropiații lui Allah sunt cântăriți după însușirile, faptele și stările lor, arătate de Coran și Sunnah. Sunt recunoscuți prin lumina credinței și a Coranului, prin adevărurile lăuntrice ale credinței și prin rânduielile văzute ale Islamului…

Înaintașii comunității, învățații ei și toți apropiații lui Allah Preaînaltul au căzut de acord că profeții sunt mai buni decât apropiații lui Allah care nu sunt profeți. Allah i-a așezat pe robii Săi fericiți, asupra cărora Și-a revărsat binefacerea, în patru trepte, spunând Preaînaltul:

﴿وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ فَأُوْلَٰٓئِكَ مَعَ ٱلَّذِينَ أَنعَمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِم مِّنَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ وَٱلصِّدِّيقِينَ وَٱلشُّهَدَآءِ وَٱلصَّٰلِحِينَ ۚ وَحَسُنَ أُوْلَٰٓئِكَ رَفِيقًا﴾

Cei care ascultă de Allah și de Trimis vor fi alături de cei asupra cărora Allah Și-a revărsat binefacerea: profeții, cei cu deplină sinceritate, martirii și cei drepți. Și ce buni tovarăși sunt aceștia!

Coran, 4:69

...

Ei au parte de darurile neobișnuite prin care Allah îi cinstește pe apropiații Săi evlavioși. Darurile celor mai buni dintre apropiații lui Allah sunt o dovadă pentru religie sau răspund unei nevoi a musulmanilor, așa cum erau și minunile Profetului lor ﷺ. Darurile apropiaților lui Allah vin numai prin binecuvântarea urmării Trimisului lui Allah ﷺ și, în realitate, intră între minunile Trimisului ﷺ...

Trebuie știut că aceste daruri pot veni potrivit nevoii omului. Dacă are nevoie de ele din pricina slăbiciunii credinței sau a unei nevoi, primește ceea ce îi întărește credința și îi împlinește nevoia. Un altul poate fi mai deplin în apropierea de Allah, dar să nu aibă nevoie de aceasta; nu primește asemenea lucruri datorită treptei sale înalte și lipsei de nevoie, nu fiindcă apropierea sa ar fi mai mică. De aceea, asemenea lucruri au fost mai numeroase la urmașii companionilor decât la companioni. Alta este situația celor prin mâinile cărora se întâmplă lucruri neobișnuite pentru

călăuzirea oamenilor și pentru nevoile lor: aceștia au o treaptă mai înaltă…

În privința lucrurilor neobișnuite, oamenii sunt de trei feluri:

O categorie neagă existența lor la alții decât profeții. Uneori o admite în general, dar neagă ceea ce i se povestește despre mulți oameni, fiindcă, în socotința sa, aceștia nu sunt dintre apropiații lui Allah.

Alții cred că oricine săvârșește un lucru neobișnuit este un apropiat al lui Allah. Ambele poziții sunt greșite…

De aceea, îi vezi pe cei din urmă pomenind ajutoare ale politeiștilor și ale oamenilor Scripturii, care îi sprijină în lupta împotriva musulmanilor, și spunând că acestea sunt dintre apropiații lui Allah. Ceilalți neagă că alături de ei s-ar afla cineva care are parte de lucruri neobișnuite. Părerea corectă este a treia: alături de ei sunt ajutoare de același fel ca ei, nu dintre apropiații lui Allah Atotputernicul și Mărețul.

Ceea ce am redat este îndeajuns, dacă Allah Preaînaltul voiește. Cel care dorește mai mult să se întoarcă la lucrarea originală. Allah este Cel care dă izbânda.

6 Urmarea Coranului și a Sunnei

رد الشبهة التي وضعها الشيطان في ترك القرآن والسنة واتباع الآراء والأهواء المتفرقة المختلفة، وهي أن القرآن والسنة لا يعرفهما إلا المجتهد المطلق، والمجتهد هو الموصوف بكذا وكذا أوصافا لعلها لا توجد تامة في أبي بكر وعمر، فإن لم يكن الإنسان كذلك فليعرض عنهما فرضاً حتماً لا شك ولا أشكال فيه، ومن طلب الهدى منهما فهو إما زنديق، وإما مجنون لأجل صعوبة فهمها فسبحان الله وبحمده كم بين الله سبحانه شرعاً وقدراً، خلقاً وأمراً في رد هذه الشبهة الملعونة من وجوه شتى بلغت إلى حد الضروريات العامة ولكن أكثر الناس لا يعلمون

Respingerea îndoielii strecurate de Satana pentru a-i face pe oameni să părăsească Coranul și Sunnah și să urmeze păreri și patimi felurite și potrivnice. Aceasta este pretenția că numai

mujtahidul absolut poate cunoaște Coranul și Sunnah, iar mujtahidul ar fi cel care are cutare și cutare însușiri — însușiri care poate nu s-ar găsi în întregime nici la Abū Bakr și ʿUmar. Dacă omul nu este astfel, ar trebui să se îndepărteze de Coran și Sunnah ca de o obligație neîndoielnică, fără nicio neclaritate. Cel care caută călăuzirea în ele ar fi fie un eretic, fie un nebun, din pricina greutății înțelegerii lor. Slavă lui Allah și laudă Lui! De câte ori a lămurit Allah Preaslăvitul respingerea acestei îndoieli blestemate, în felurite chipuri, prin Legea Sa și prin ceea ce a rânduit, prin creație și poruncă, până când aceasta a ajuns printre lucrurile îndeobște cunoscute! Însă cei mai mulți oameni nu știu.

﴿لَقَدْ حَقَّ ٱلْقَوْلُ عَلَىٰٓ أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ إِنَّا جَعَلْنَا فِىٓ أَعْنَـٰقِهِمْ أَغْلَـٰلًا فَهِىَ إِلَى ٱلْأَذْقَانِ فَهُم مُّقْمَحُونَ وَجَعَلْنَا مِنۢ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَـٰهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ وَسَوَآءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ ٱتَّبَعَ ٱلذِّكْرَ وَخَشِىَ ٱلرَّحْمَـٰنَ بِٱلْغَيْبِ ۖ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ﴾

Cuvântul s-a adeverit împotriva celor mai mulți dintre ei, astfel că nu cred. Le-am pus în jurul gâturilor cătușe care le ajung până la bărbii, astfel că au capetele ridicate și înțepenite. Am pus în fața lor un zid și în spatele lor un zid și i-am acoperit, astfel că nu văd. Le

este totuna dacă îi avertizezi sau nu îi avertizezi: ei nu cred. Tu îl avertizezi numai pe acela care urmează Pomenirea și se teme de Cel Milostiv fără să-L vadă. Vestește-i, așadar, iertare și o răsplată generoasă.

Coran, 36:7–11

آخره والحمد لله رب العالمين وصلى الله على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه وسلم تسليماً كثيراً إلى يوم الدين.

Aici se încheie. Toată lauda Îi aparține lui Allah, Domnul lumilor. Allah să-l binecuvânteze pe stăpânul nostru Muḥammad, familia și companionii săi și să le dăruiască pace din belșug până în Ziua Judecății.

Comentariul

În limbă, ijtihād înseamnă depunerea efortului pentru a ajunge la un lucru greu.

În terminologia de specialitate, înseamnă depunerea efortului pentru a cunoaște o hotărâre a Legii.

Efortul de interpretare are condiții, între care:

1) Să cunoască dovezile Legii de care are nevoie în efortul său de interpretare, precum versetele și hadithurile care privesc hotărârile.
2) Să cunoască cele privitoare la autenticitatea și slăbiciunea hadithului, precum lanțul de transmitere, transmițătorii lui și alte lucruri asemănătoare.
3) Să cunoască ceea ce abrogă și ceea ce a fost abrogat, precum și chestiunile asupra cărora există consens, ca să nu judece potrivit unui text abrogat ori împotriva consensului.
4) Să cunoască dovezile care schimbă hotărârea, prin particularizare, restrângere sau altele asemenea, ca să nu dea o hotărâre care li se împotrivește.

5) Să cunoască din limbă și din principiile jurisprudenței ceea ce privește sensurile expresiilor: generalul și particularul, ceea ce este nerestricționat și ceea ce este restricționat, ceea ce este nedeslușit și ceea ce este lămurit, precum și altele asemenea, ca să judece potrivit înțelesurilor lor.

6) Să aibă putința de a deduce hotărârile din dovezile lor.

Efortul de interpretare poate fi parțial: se poate desfășura într-un singur domeniu al științei sau într-o singură problemă. Ceea ce contează este că învățatul care îl depune trebuie să-și dea toată silința pentru a cunoaște adevărul, apoi să judece potrivit celor care i se arată. Dacă ajunge la adevăr, are două răsplăți: una pentru efortul său și una pentru atingerea adevărului, căci prin atingerea lui acesta este arătat și pus în practică. Dacă greșește, are o singură răsplată, iar greșeala îi este iertată, potrivit spuselor Profetului ﷺ: *«Când judecătorul judecă, depune efort de interpretare și ajunge la hotărârea corectă, are două răsplăți. Când judecă, depune efort de interpretare și greșește, are o răsplată.»* [26] Dacă hotărârea nu i se lămurește, trebuie să se oprească, iar atunci îi este îngăduită, din necesitate, urmarea fără cercetare proprie, potrivit spuselor Preaînaltului:

﴿فَسْـَٔلُوٓاْ أَهْلَ ٱلذِّكْرِ إِن كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾

Întrebați-i pe oamenii Pomenirii dacă nu știți.
Coran, 16:43 · fragment

De aceea, învățatul Islamului, Ibn Taymiyyah — fie ca Allah să aibă milă de el! — a spus: *«Urmarea fără cercetare proprie este asemenea mâncării dintr-un animal mort. Dacă omul poate deduce singur dovada, nu îi este îngăduită o asemenea urmare.»*

26 Relatat de al-Bukhārī, Cartea ținerii strânse de Coran și Sunnah, capitolul despre răsplata judecătorului care depune efort de interpretare și ajunge la hotărârea corectă ori greșește; și Muslim, Cartea judecăților, capitolul despre răsplata judecătorului care depune efort de interpretare și ajunge la hotărârea corectă ori greșește.

Ibn al-Qayyim — fie ca Allah să aibă milă de el! — a spus în An-Nūniyyah:

«Știința este cunoașterea călăuzirii prin dovadă;
Ea și urmarea fără cercetare nu sunt deopotrivă.»

Urmarea fără cercetare proprie (taqlīd) are loc în două situații:
Prima: cel care urmează este un om de rând, care nu poate cunoaște singur hotărârea. El are obligația să urmeze, potrivit spuselor Preaînaltului:

﴿فَسْـَٔلُوٓاْ أَهْلَ ٱلذِّكْرِ إِن كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾

Întrebați-i pe oamenii Pomenirii dacă nu știți.
Coran, 16:43 · fragment

Îl urmează pe cel mai bun dintre cei pe care îi găsește în știință și scrupulozitate. Dacă, pentru el, doi sunt deopotrivă, poate alege între ei.

A doua: învățatului capabil de efort de interpretare i se ivește o situație care cere o hotărâre imediată și pe care nu o poate cerceta. Atunci îi este îngăduit să urmeze.

Urmarea fără cercetare proprie este de două feluri: generală și particulară.

Cea generală înseamnă să se țină de o anumită școală, luând în toate treburile religiei sale atât înlesnirile, cât și hotărârile ei stricte. Învățații au avut păreri diferite în această privință. Unii au susținut că este obligatorie, întrucât efortul de interpretare ar fi devenit cu neputință pentru cei din generațiile târzii.
Alții au susținut că este interzisă, fiindcă presupune angajamentul necondiționat de a urma pe altcineva decât Profetul ﷺ. Învățatul Islamului, Ibn Taymiyyah — fie ca Allah să aibă milă de el! — a spus:

«A spune că este obligatoriu să i se dea ascultare altcuiva decât Profetului ﷺ în toate poruncile și interdicțiile sale este împotriva consensului; iar a socoti aceasta îngăduit nu este lipsit de probleme.»

Cea particulară înseamnă să urmeze o anumită părere într-o anumită chestiune. Aceasta este îngăduită atunci când nu poate cunoaște adevărul prin efort de interpretare, fie că este cu adevărat incapabil, fie că ar putea numai cu o greutate foarte mare.

Cu aceasta se încheie tratatul Cele șase principii. Îi cerem lui Allah Preaînaltul să-i dăruiască autorului cea mai bună răsplată și să ne adune împreună cu el în lăcașul cinstirii Sale. El este Darnic și Generos. Toată lauda Îi aparține lui Allah, Domnul lumilor. Allah să-l binecuvânteze pe Profetul nostru Muḥammad și să-i dăruiască pace.

Index tematic

Sinceritatea adorării	5, 6
Asocierea majoră și minoră	9, 10
Unirea în religie	13, 14
Deosebirile de opinie și efortul de interpretare	17, 18, 19
Ascultarea și supunerea	21, 23
Știința și virtuțile ei	29, 30, 32
Deosebirea învățaților de imitatorii lor	35
Apropiații lui Allah	37, 39, 40, 41
Darurile neobișnuite și criteriul urmării Trimisului	41, 43, 44, 48
Coranul, Sunnah și îndoielile care îndepărtează de ele	49
Condițiile efortului de interpretare	51
Urmarea fără cercetare proprie	52, 53, 54

Indexul citatelor coranice

Coran, 2:40 29
Coran, 2:47 29
Coran, 2:163 6
Coran, 3:31 37, 40, 43
Coran, 3:102–103 14, 27
Coran, 3:103 22
Coran, 3:105 15
Coran, 4:36 9
Coran, 4:59 22
Coran, 4:69 47
Coran, 4:116 8, 10
Coran, 5:54 37, 40
Coran, 5:72 11
Coran, 6:159 15
Coran, 6:162–163 6
Coran, 8:46 15, 22
Coran, 10:62–63 37, 39, 41
Coran, 10:62–64 42
Coran, 14:1–2 2
Coran, 14:35 12
Coran, 16:36 9
Coran, 16:43 52, 53
Coran, 16:98–100 42
Coran, 21:25 7
Coran, 22:34 7
Coran, 22:40–41 26
Coran, 24:55 25
Coran, 29:21 3
Coran, 36:7–11 50
Coran, 39:9 31
Coran, 39:15 11
Coran, 39:54 6

Coran, 42:13 16
Coran, 51:52 35
Coran, 51:53 36
Coran, 53:32 39
Coran, 58:11 32

Glosar

Ikhlāṣ الإخلاص
Sinceritatea în adorare: urmărirea apropierii de Allah și a mulțumirii Sale.
Șirk major الشرك الأكبر
Asocierea care se împotrivește întru totul monoteismului și îl scoate pe om din religie.
Șirk minor الشرك الأصغر
Faptă numită asociere în Lege, fără să se împotrivească întru totul monoteismului.
Riyāʾ الرياء
Ostentația în adorare, prin care omul caută să fie văzut de ceilalți.
Ijtihād الاجتهاد
Depunerea efortului pentru a cunoaște o hotărâre a Legii.
Mujtahid المجتهد
Învățat care are condițiile necesare pentru a deduce hotărârile din dovezile lor.
Taqlīd التقليد
Urmarea părerii altuia fără cercetarea proprie a dovezii.
Awliyāʾ Allāh أولياء الله
Apropiații lui Allah: credincioșii evlavioși, statornici în religia Sa.
Karāmāt الكرامات
Daruri neobișnuite prin care Allah îi cinstește pe apropiații Săi evlavioși.
Obligație colectivă فرض كفاية
Obligație a comunității a cărei împlinire de către un număr suficient îi scutește pe ceilalți.

Bibliografie

1. Ibn al-ʿUthaymīn, Muḥammad ibn Ṣāliḥ. Sharḥ al-Uṣūl as-Sittah, în Sharḥ Kashf ash-Shubuhāt wa-yalīhi Sharḥ al-Uṣūl as-Sittah. Pregătire: Fahd ibn Nāṣir ibn Ibrāhīm as-Sulaymān. Dār ath-Thurayyā, Riad, ediția întâi, 1416 H / 1996.

2. Ibn ʿAbd al-Wahhāb, Muḥammad. Al-Uṣūl as-Sittah.

3. Al-Bukhārī. Ṣaḥīḥ al-Bukhārī; Al-Adab al-Mufrad; At-Tārīkh al-Kabīr.

4. Ibn Ḥibbān. Aṣ-Ṣaḥīḥ.

5. Muslim ibn al-Ḥajjāj. Ṣaḥīḥ Muslim.

6. Aḥmad ibn Ḥanbal. Al-Musnad.

7. An-Nasāʾī. ʿAmal al-Yawm wa-l-Laylah.

8. ʿAbd ar-Razzāq. Al-Muṣannaf.

9. Abū Dāwūd. As-Sunan.

10. At-Tirmidhī. Al-Jāmiʿ.

11. Ibn Mājah. As-Sunan.

12. Ad-Dārimī. As-Sunan.

13. Al-Bayhaqī. As-Sunan.

14. Al-Baghawī. Sharḥ as-Sunnah.

15. Al-Ḥākim. Al-Mustadrak.

16. Ibn Abī Shaybah. Al-Īmān.

17. Al-Haythamī. Majmaʿ az-Zawāʾid; Mawārid aẓ-Ẓamʾān.

18. Ibn Ḥajar. Fatḥ al-Bārī.

19. Ibn Taymiyyah. Al-Furqān bayna Awliyāʾ ar-Raḥmān wa-Awliyāʾ ash-Shayṭān; Majmūʿ al-Fatāwā.

20. Ibn al-Qayyim. An-Nūniyyah.

21. Ibn al-ʿUthaymīn, Muḥammad ibn Ṣāliḥ. Sharḥ Riyāḍ aṣ-Ṣāliḥīn.

22. Ibn ʿAbd al-Wahhāb, Muḥammad. Kitāb at-Tawḥīd.

Indice

ʿAbd Allāh ibn ʿAmr 23
Banū Qurayẓah 17–18
Ḥudhayfah ibn al-Yamān 12
Ibn Abī Mulaykah 12
Ibn al-Qayyim 10, 53
Ibn Taymiyyah 19, 41, 52–53
ʿUbādah ibn aṣ-Ṣāmit 23
ʿUmar ibn al-Khaṭṭāb 12

Cules cu Libertinus Serif și Amiri. Institutul Tawhid.

Al-Uṣūl as-Sittah

CELE ȘASE PRINCIPII

Șase principii despre sinceritatea adorării, unirea în religie, ascultarea față de conducători, știință și învățați, apropiații lui Allah și urmarea Coranului și a Sunnei. Explicația le leagă de dovezile revelate și de înțelegerea înaintașilor.

Text de bază: Muḥammad ibn ʿAbd al-Wahhāb

Comentariu: Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn

Traducere: Institutul Tawhid

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro